Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2025/2084(INI)

01.07.2025

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τις πολιτικές σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ
(2025/2084(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Michał Szczerba

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....8

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ 9

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις πολιτικές σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ
(2025/2084(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη διατλαντική δήλωση για τις σχέσεις ΕΚ-ΗΠΑ του 1990,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του Διατλαντικού Νομοθετικού Διαλόγου της 15ης Ιουνίου 2025,

– έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 2ας Απριλίου 2025 σχετικά με την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας – ετήσια έκθεση 2024[1] και σχετικά με την εφαρμογή της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας – ετήσια έκθεση 2024[2],

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του και τις συστάσεις του σχετικά με τις διατλαντικές σχέσεις, και ιδίως τη σύστασή του της 13ης Δεκεμβρίου 2023 προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας όσον αφορά τις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ[3],

– έχοντας υπόψη τη στρατηγική αντίληψη που εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής του ΝΑΤΟ στη Μαδρίτη στις 29 Ιουνίου 2022,

– έχοντας υπόψη τη στρατηγική πυξίδα για την ασφάλεια και την άμυνα που εγκρίθηκε στις 22 Μαρτίου 2022,

– έχοντας υπόψη τη λευκή βίβλο για το μέλλον της ευρωπαϊκής άμυνας έως το 2030, της 19ης Μαρτίου 2025,

– έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Χάγης της 25ης Ιουνίου 2025,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 26 Ιουνίου 2025,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A10-0000/2025),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατηγική εταιρική σχέση μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ βασίζεται σε μια μακροχρόνια κοινή ιστορία, δημοκρατικές αξίες και κοινά συμφέροντα, λαμβάνοντας δε υπόψη ότι η εν λόγω εταιρική σχέση έχει διαδραματίσει

[1] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0057.
[2] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P10_TA(2025)0058.
[3] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0468.

καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ειρήνης, της σταθερότητας, της δημοκρατίας και της ευημερίας σε ολόκληρο τον Ατλαντικό και παγκοσμίως·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεωπολιτικό τοπίο χαρακτηρίζεται από νέες και πολύπλοκες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αυξανόμενης ελκυστικότητας του αυταρχισμού, του γεωπολιτικού ανταγωνισμού, των τεχνολογικών διαταραχών και των καταστροφών που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη για ολοκληρωμένη και διαφοροποιημένη προσέγγιση των σχέσεων ΕΕ-ΗΠΑ που θα εξισορροπεί την ενισχυμένη συνεργασία, τη στρατηγική δέσμευση, τον αμοιβαίο σεβασμό και την επιδίωξη κοινών συμφερόντων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΝΑΤΟ παραμένει ο ουσιαστικός και αναντικατάστατος ακρογωνιαίος λίθος της διατλαντικής ασφάλειας, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η αμυντική συνεργασία μεταξύ Ευρώπης και ΗΠΑ είναι ζωτικής σημασίας για την αποτροπή υφιστάμενων και αναδυόμενων απειλών για τη διατλαντική και την παγκόσμια ασφάλεια·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημοκρατικές αξίες, τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου αποτελούν τα ίδια τα θεμέλια και τους καθοριστικούς πυλώνες της διατλαντικής εταιρικής σχέσης και της παγκόσμιας τάξης που βασίζεται σε κανόνες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση των προσπαθειών κατανόησης, επικοινωνίας και προβολής όσον αφορά τις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ μεταξύ των πολιτών και στις δύο ηπείρους είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της αμοιβαίας ευαισθητοποίησης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατηγική αυτονομία σε κανονιστικούς και τεχνολογικούς τομείς είναι ζωτικής σημασίας για την ΕΕ, διατηρώντας παράλληλα μια ισχυρή διατλαντική εταιρική σχέση και σεβασμό της κυριαρχίας·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αυξανόμενες γεωπολιτικές προκλήσεις που θέτει η άνοδος παγκόσμιων και περιφερειακών δυνάμεων, ιδίως της Ρωσίας, του Ιράν και της Κίνας, απαιτούν συντονισμένη και στρατηγική διατλαντική προσέγγιση·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βαθιά οικονομική αλληλεξάρτηση μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, η οποία αποτελεί τη μεγαλύτερη εμπορική και επενδυτική εταιρική σχέση παγκοσμίως, παραμένει ζωτικής σημασίας κινητήρια δύναμη της παγκόσμιας οικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης·

1. ζητεί μια πιο συντονισμένη, συνεκτική και μακρόπνοη προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τη στρατηγική εταιρική σχέση με τις ΗΠΑ, εστιάζοντας τόσο στους βραχυπρόθεσμους όσο και στους μεσοπρόθεσμους στόχους για την οικοδόμηση μιας ανθεκτικής και έτοιμης για το μέλλον σχέσης, ικανής να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις εξελισσόμενες παγκόσμιες πραγματικότητες και στις αναδυόμενες προκλήσεις·

2. ζητεί τη θέσπιση και τη διατήρηση συνεχών στρατηγικών διαλόγων υψηλού επιπέδου μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ για την αντιμετώπιση βασικών σημείων καμπής και προκλήσεων στη σχέση, με ιδιαίτερη έμφαση στο εμπόριο, την ασφάλεια και τις

αναδυόμενες γεωπολιτικές απειλές· τονίζει ότι η Ευρώπη πρέπει να διαδραματίσει προορατικό και υπεύθυνο ρόλο στις δικές της πολιτικές ασφάλειας και άμυνας σε στενή συνεργασία με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ·

3. αναγνωρίζει τον ιστορικό και συνεχιζόμενο αμερικανικό ηγετικό ρόλο στις παγκόσμιες υποθέσεις και ενθαρρύνει τις ΗΠΑ να συνεχίσουν να στηρίζουν την ευρωπαϊκή ασφάλεια, μεταξύ άλλων με στρατιωτική παρουσία· πιστεύει ακράδαντα ότι, δεδομένης της συνεχιζόμενης απειλής από κακόβουλα καθεστώτα, η στενή συνεργασία θα είναι επωφελής και για τις δύο πλευρές·

4. επαναλαμβάνει την κοινή καταδίκη από ΕΕ-ΗΠΑ της κακόβουλης και εχθρικής επιρροής του Ιράν στη Μέση Ανατολή, συμπεριλαμβανομένης της στήριξής του στις αποτρόπαιες τρομοκρατικές επιθέσεις της Χαμάς κατά του Ισραήλ στις 7 Οκτωβρίου 2023, καθώς και της ενεργού στήριξης του Ιράν προς τρομοκράτες σε ολόκληρο τον κόσμο· υπογραμμίζει τον τεράστιο κίνδυνο που συνιστά το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα για την κοινή ασφάλεια·

5. τονίζει την ανάγκη να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η ρυθμιστική αυτονομία της ΕΕ σε κρίσιμους τομείς πολιτικής, ενθαρρύνοντας τον πλήρη σεβασμό των διαδικασιών κυρίαρχης εξουσίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ και της θεσμικής ακεραιότητας·

6. καλεί την ΕΕ και τις ΗΠΑ να αντιμετωπίσουν την πολύπλευρη πρόκληση που θέτει η Κίνα, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη και καλά συντονισμένη διατλαντική στρατηγική που θα αναγνωρίζει την Κίνα ως στρατηγικό ανταγωνιστή, μεταξύ άλλων με την από κοινού αντιμετώπιση των κινεζικών επιχειρήσεων κατασκοπείας και επιρροής, συνεχίζοντας παράλληλα να παρέχουν στήριξη στη δημοκρατία της Ταϊβάν· αναγνωρίζει την Κίνα ως καταλύτη και υποστηρικτή της επίθεσης της Ρωσίας στην Ουκρανία και των ρωσικών απειλών κατά της ευρωπαϊκής και διατλαντικής ασφάλειας·

7. τονίζει τον απαραίτητο και συνεχή ρόλο των ΗΠΑ στην ηγεσία του ΝΑΤΟ και στις συλλογικές προσπάθειες για την ασφάλεια, επιβεβαιώνοντας την ισχυρή στήριξη προς το ΝΑΤΟ ως τον θεμελιώδη θεσμό της διατλαντικής άμυνας και αποτροπής, ιδίως στην αντιμετώπιση των επιθετικών και αποσταθεροποιητικών ενεργειών της Ρωσίας και καθεστώτων όπως το Ιράν, η Λευκορωσία και η Βόρεια Κορέα· αναγνωρίζει τον ρόλο του ΝΑΤΟ στην προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας πέραν της ευρωατλαντικής ζώνης·

8. υποστηρίζει και ενθαρρύνει την αύξηση των ευρωπαϊκών αμυντικών δαπανών και πρωτοβουλιών που ευθυγραμμίζονται πλήρως με τους στόχους του ΝΑΤΟ, συμπεριλαμβανομένων των προσπαθειών για την οικοδόμηση ενός πιο ικανού και αξιόπιστου ευρωπαϊκού πυλώνα εντός της Συμμαχίας· τονίζει την ανάγκη συντονισμού των πολιτικών βιομηχανικής άμυνας και συνεργασίας μεταξύ των βιομηχανιών·

9. τονίζει την ανάγκη να παραμείνει η ΕΕ σε εγρήγορση, καλά προετοιμασμένη και έτοιμη να προσαρμοστεί σε όλες τις πιθανές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να προστατεύσει και να προωθήσει τα συμφέροντά της στο πλαίσιο της διατλαντικής εταιρικής σχέσης·

10. επιβεβαιώνει την κοινή δέσμευση της ΕΕ και των ΗΠΑ να στηρίξουν την Ουκρανία στη συνεχιζόμενη άμυνά της κατά της ρωσικής επίθεσης, μεταξύ άλλων μέσω της

ενίσχυσης των πλαισίων κυρώσεων κατά της Ρωσίας, καθιστώντας την υπόλογη για εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας· τάσσεται, επιπλέον, υπέρ της χρήσης των ακινητοποιημένων κρατικών και ιδιωτικών περιουσιακών στοιχείων της Ρωσίας για τη στήριξη της ανάκαμψης και της ανασυγκρότησης της Ουκρανίας· υπογραμμίζει το κοινό συμφέρον της ΕΕ και των ΗΠΑ για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της Ουκρανίας·

11. υπογραμμίζει τη σημασία του εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών ΕΕ-ΗΠΑ· υπογραμμίζει ότι οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών των ΗΠΑ προς την ΕΕ στηρίζουν 2,3 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στις ΗΠΑ, ενώ οι επενδύσεις εταιρειών της ΕΕ στις ΗΠΑ παρέχουν απασχόληση για 3,4 εκατομμύρια άτομα. ενθαρρύνει και τις δύο πλευρές να εργαστούν για την άρση των δασμολογικών και μη δασμολογικών φραγμών στο εμπόριο και να επιλύσουν τυχόν εμπορικές διαφορές μέσω διαλόγου και συνεργασίας·

12. ζητεί στενή συνεργασία και συντονισμό στον τομέα της οικονομικής ασφάλειας, ιδίως την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους ελέγχους των εξαγωγών και τις απειλές που σχετίζονται με τις άμεσες ξένες επενδύσεις· τονίζει τη σημασία της συνεργασίας για την αντιμετώπιση κοινών εξωτερικών οικονομικών προκλήσεων, όπως η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, μεταξύ άλλων από την Κίνα· ζητεί συνεργασία για τη βελτίωση της πρόσβασης σε κρίσιμες πρώτες ύλες και την οικοδόμηση ανθεκτικών αλυσίδων εφοδιασμού· υποστηρίζει την ανάπτυξη πρωτοβουλιών φίλιας παραγωγής για την αύξηση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας·

13. ενθαρρύνει την εντατικοποίηση της συνεργασίας στον τομέα της τεχνολογικής καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και της εφαρμογής στρατηγικών και αναδυόμενων τεχνολογιών, όπως η προηγμένη παραγωγή, η ΤΝ και η κβαντική υπολογιστική· ζητεί να ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητας μέσω της βελτίωσης της ροής τεχνολογικών πόρων αιχμής μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, της δημιουργίας κατάλληλων προτύπων για την ασφάλεια των τεχνολογιών αυτών και της ενίσχυσης των σχετικών αλυσίδων εφοδιασμού·

14. τονίζει τη σημασία της διατήρησης και της ενίσχυσης του στενού συντονισμού στον τομέα της ενεργειακής ασφάλειας, ιδίως όσον αφορά τη ροή των πρώτων υλών, και της συνεργασίας για την ανάπτυξη και την προώθηση λύσεων καθαρής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των πυρηνικών τεχνολογιών·

15. εκφράζει την ανησυχία του για την απόφαση των ΗΠΑ να μην εφαρμόσουν την παγκόσμια φορολογική συμφωνία του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης· πιστεύει ότι ένα συντονισμένο διεθνές σύστημα για τη δίκαιη φορολόγηση είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου να καταστεί η παγκόσμια οικονομία πιο δίκαιη και βιώσιμη·

16. αναγνωρίζει τη σημασία της οικοδόμησης και της διατήρησης μιας πραγματικής ισότιμης εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, η οποία θα βασίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό, τις κοινές δημοκρατικές αξίες και τα κοινά στρατηγικά συμφέροντα· ζητεί να ενταθούν οι προσπάθειες για την προώθηση της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου παγκοσμίως·

17. καλεί τόσο την ΕΕ όσο και τις ΗΠΑ να ενισχύσουν σημαντικά τις στρατηγικές δημόσιας προβολής και επικοινωνίας τους για την ευαισθητοποίηση και την καλύτερη

κατανόηση της διατλαντικής εταιρικής σχέσης μεταξύ των πολιτών και των ενδιαφερόμενων μερών, προωθώντας τη συμμετοχή πέραν του ομοσπονδιακού επιπέδου στις ΗΠΑ με τη συμμετοχή κρατικών αρχών, με γραφεία κυβερνητών, Πολιτειακές Συνελεύσεις και άλλους φορείς που μπορούν να στηρίξουν την ανάπτυξη της εν λόγω συνεργασίας·

18. συνιστά διάλογο με ομάδες προβληματισμού, την κοινωνία των πολιτών, την ακαδημαϊκή κοινότητα και άλλους μη κυβερνητικούς ενδιαφερόμενους φορείς για την ενίσχυση της κατανόησης του κοινού και την προώθηση του τεκμηριωμένου διαλόγου· ζητεί την προώθηση των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών ανταλλαγών και του τουρισμού·

19. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Αντιπρόεδρο/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, καθώς και στο Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η διατλαντική εταιρική σχέση μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ βασίζεται σε μια κοινή δέσμευση υπέρ της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της βασισμένης σε κανόνες διεθνούς τάξης. Ενόψει της αυξανόμενης παγκόσμιας αστάθειας, η έκθεση υπογραμμίζει την ανάγκη για ανανεωμένη και στρατηγική σχέση ΕΕ-ΗΠΑ, με βάση τον αμοιβαίο σεβασμό, την ενισχυμένη συνεργασία και ένα κοινό όραμα για παγκόσμια ειρήνη, ασφάλεια και ευημερία.

Αναδεικνύει το ΝΑΤΟ ως τον ακρογωνιαίο λίθο της διατλαντικής ασφάλειας και χαιρετίζει τις αυξημένες ευρωπαϊκές προσπάθειες για την οικοδόμηση ενός ισχυρότερου και πιο ικανού αμυντικού πυλώνα στο πλαίσιο της Συμμαχίας. Η έκθεση ζητεί την ενίσχυση του διαλόγου για την ασφάλεια και την άμυνα, τον στενό συντονισμό για την οικονομική ασφάλεια, καθώς και την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της τεχνολογικής καινοτομίας, του εμπορίου και της ενέργειας.

Η έκθεση επιβεβαιώνει τον κρίσιμο ρόλο της στήριξης ΕΕ-ΗΠΑ προς την Ουκρανία, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης ακινητοποιημένων ρωσικών κρατικών περιουσιακών στοιχείων για την ανασυγκρότηση, και αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που θέτουν αυταρχικές δυνάμεις όπως η Κίνα και το Ιράν.

Τονίζει τον ρόλο της κοινοβουλευτικής διπλωματίας και συνιστά την εμβάθυνση των διαρθρωμένων ανταλλαγών, μεταξύ άλλων σε κρατικό και τοπικό επίπεδο, παράλληλα με την ευρύτερη συνεργασία με ομάδες προβληματισμού, την κοινωνία των πολιτών και την ακαδημαϊκή κοινότητα για τη στήριξη της διατλαντικής εταιρικής σχέσης και τη διασφάλιση μακροπρόθεσμης στρατηγικής ευθυγράμμισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού, ο εισηγητής δηλώνει ότι έλαβε εισηγήσεις από τις ακόλουθες οντότητες ή πρόσωπα κατά την εκπόνηση της έκθεσης, μέχρι την έγκρισή της από την επιτροπή:

Οντότητα και/ή πρόσωπο
Polski Instytut Spraw Miedzynarodowych (The Polish Institute of International Affairs)

Ο ανωτέρω κατάλογος συντάσσεται υπό την αποκλειστική ευθύνη του εισηγητή.

Όταν φυσικά πρόσωπα προσδιορίζονται στον κατάλογο με το όνομά τους, με τα καθήκοντά τους ή και με τα δύο, ο εισηγητής δηλώνει ότι υπέβαλε στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα την Ανακοίνωση περί προστασίας δεδομένων αριθ. 484 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), η οποία ρυθμίζει τους όρους που ισχύουν για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους και τα δικαιώματα που συνδέονται με αυτή την επεξεργασία.